

Uchwała Nr 4.68.2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie
z dnia 28 stycznia 2020 roku

w sprawie: stwierdzenia nieważności w części uchwały Nr XIV/115/2019 Rady Gminy Garwolin z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości tej opłaty oraz ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe na terenie Gminy Garwolin oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1

Orzeka o nieważności w części uchwały Nr XIV/115/2019 Rady Gminy Garwolin z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości tej opłaty oraz ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe na terenie Gminy Garwolin oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, tj. § 3, z powodu istotnego naruszenia przepisów art. 6j ust. 3b i art. 6k ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.).

§ 2

Na niniejszą uchwałę przysługuje Gminie Garwolin prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

UZASADNIENIE

W dniu 2 stycznia 2020 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie została doręczona uchwała Nr XIV/115/2019 Rady Gminy Garwolin z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości tej opłaty oraz ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie

odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe na terenie Gminy Garwolin oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Stosownie do art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, przedmiotowa uchwała podlega nadzorowi izby.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje:

W § 3 przedmiotowej uchwały zawarto następujące regulacje, cyt.:

„1. W przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomościach wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, uchwała się ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady komunalne są zbierane w sposób selektywny w wysokości 169,00 zł (słownie: sto sześćdziesiąt dziewięć złotych) za rok od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe bez względu na długość okresu korzystania z nieruchomości.

2. W przypadku, gdy odpady komunalne, o których mowa w ust. 1, nie są zbierane w sposób selektywny, ustala się stawkę opłaty podwyższonej, która wynosi 338,00 zł (słownie: trzysta trzydzieści osiem złotych) za rok od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe bez względu na długość okresu korzystania z nieruchomości”.

W ocenie Kolegium RIO zapisy § 3 ust. 1 i 2 badanej uchwały pozostają w sprzeczności z aktualnym brzmieniem przepisów art. 6j ust. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którymi w przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, rada gminy uchwała ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od nieruchomości (a nie – jak wskazała Rada Gminy Garwolin - od „domku letniskowego”), na której znajduje się domek letniskowy, lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Ponadto Kolegium Izby zwraca uwagę na niejasność (nieczytelność) zapisów § 3 ust. 1 badanej uchwały, gdyż z jednej strony Rada Gminy Garwolin wskazuje, że ryczałtowa stawka opłaty dotyczy nieruchomości wykorzystywanych jedynie przez część roku, a z drugiej że stawka ta dotyczy domku letniskowego lub innej nieruchomości bez względu na długość okresu korzystania z nieruchomości.

Organ nadzoru podkreśla, że zapis „jedynie przez część roku” jest powieleniem nieaktualnych - od 6 września 2019 r. – przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Aktualnie ustawodawca nie odnosi się do okresu wykorzystywania nieruchomości jako elementu przedmiotowego stawki opłaty (pomija aspekt wykorzystywania nieruchomości czy to przez cały rok, czy przez jego część).

Dodatkowo Kolegium Izby wskazuje, że badana uchwała - jako akt prawa miejscowego - powinna być sformułowana w sposób jasny i wyczerpujący, tak by adresaci uchwały oraz organy ją stosujące, nie mieli wątpliwości co do zapisów w niej zawartych (tak, np. wyrok WSA w Lublinie z dnia 19 września 2008 r. sygn. akt II SA/LU 485/08, wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 12 października 2005 r., sygn. akt II SA/Wr 385/05).

Ponadto w § 3 Rada Gminy Garwolin ustaliła ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, warunkując jej wysokość od sposobu zbierania (selektywnie bądź nie) odpadów. W ocenie Kolegium Izby redakcja powyższych postanowień uchwały, tzn. ustalenie ryczałtowej stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi z podziałem na selektywne i nieselektywne ich zbieranie może sugerować, że Rada Gminy Garwolin dopuszcza zbieranie odpadów w sposób nieselektywny. Wprowadzenie zapisu w uchwale, cyt.: „*nie są zbierane w sposób selektywny*” wychodzi poza zakres ustawowy.

Wydając 30 grudnia 2019 r. akt prawa miejscowego, nieodpowiadający aktualnie obowiązującym przepisom ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Rada Gminy Garwolin dokonała nieuprawnionej modyfikacji treści przepisów art. 6j ust. 3b i art. 6k ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Rada Gminy Garwolin powinna zatem ustalić stawkę podwyższoną dla właścicieli nieruchomości, niewypełniających obowiązku selektywnego zbierania odpadów.

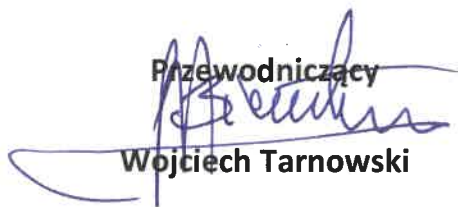
Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Powyższa zasada konstytucyjna oznacza, że każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy.

Przepisy art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579) zobowiązują radę gminy do dostosowania uchwał wydanych przed dniem wejścia w życie (przed 6 września 2019 r.) ustawy zmieniającej do aktualnych przepisów w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. W ocenie Kolegium Izby przepisy te dotyczą wyłącznie uchwał podjętych i ogłoszonych, które weszły w życie przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej. A zatem każda zmiana uchwały organu stanowiącego związana z gospodarką odpadami, dokonana po dniu 6 września 2019 r., powinna uwzględniać aktualny stan prawny (a więc stan prawny po nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach).

Organ jednostki samorządu terytorialnego, realizując swoje kompetencje, musi uwzględniać treść normy ustawowej. Odstąpienie od tej zasady stanowi istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością podjętej uchwały. W kontekście powyższego należy zauważyć, że orzecznictwo sądów administracyjnych jednoznacznie wskazuje, iż akty prawa miejscowego nie mogą regulować materii należących do przepisów wyższego rzędu i nie mogą być sprzeczne z nimi (np. wyrok NSA z dnia 16 marca 2001 r. sygn. akt IV SA 385/99, wyrok NSA z 11 września 2012 r. sygn. akt II OSK 1818/12).

Badając zgodność z prawem przedmiotowej uchwały, Kolegium Izby stwierdziło, że uregulowania w niej zawarte powodują, że uchwała została podjęta w części z istotnym naruszeniem prawa.

Mając na uwadze powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski